

VARNOST PRED POŽAROM

Ali znamo pravilno ukrepati
ob nastanku požara?

Kako preprečimo nastanek požara?

Kako ravnamo v primeru nastanka požara?

Kako ukrepamo po požaru?

Varnost pred požarom v večstanovanjskih objektih

UVOD

Družba Nepremičnine Celje d.o.o. tudi v letu 2019 izvaja informativne aktivnosti, ki so namenjene zagotavljanju kakovosti bivanja najemnikov stanovanj. Tokrat s partnerjem v projektu, Poklicno gasilsko enoto Celje, podajamo pomembne informacije najemnikom o izvajanju ukrepov varovanja pred požarom.

Ob nastanku požara je vedno na prvem mestu skrb za varnost, zdravje in življenje ljudi. Požar je nevaren za življenje in zdravje ljudi. Posebno nevarnost predstavljajo dim, vročina in strupeni plini, ki nastanejo pri zgorevanju. Dobra preventiva in seznanitev s pravilnim ravnanjem v primeru nastanka požara, je pomembna naloga za vse člane skupnega gospodinjstva.

STE VEDELI, DA ...?

je osnova gorenja t. i. trikotnik gorenja?

Združuje elemente: toplota, kisik in gorljiva snov. Gorenje pogasimo, če odstranimo enega od treh vzrokov za nastanek gorenja.

je v Sloveniji v povprečju 20 smrtnih žrtev na leto zaradi požara?

Večina smrtnih žrtev umre zaradi zastrupitve z dimom in ne zaradi neposrednega učinkovanja plamenov in toplote.

požari v stanovanjih lahko nastanejo ob številnih vsakodnevnih situacijah, kot so:

prevržena svetilka, počena žarnica, neumita posoda, prestavitev omare, čiščenje televizije, otroška igra, ...?

se je število požarov zaradi kuhanja, v stanovanjih, kjer uporabljajo indukcijsko kuhhalno ploščo, bistveno zmanjšalo, saj deluje le takrat, ko je na njej ustrezna posoda?

se število požarov v času božičnih praznikov in praznovanju novega leta bistveno poveča

zaradi napak pri postavitve jelke, pretirani okrasitvi doma, uporabi sveč, zabavah in pretirani ter napačni uporabi pirotehničnih izdelkov?

napačno odvrženi cigaretni ogorek lahko povzroči požar

s smrtnim izidom in ogromno gospodarsko škodo?

KAKO PREPREČITI NASTANEK POŽARA?

Požar je nenadzorovano širjenje ognja. Ob tem se razvijejo dim, vročina in strupeni plini, ki so nevarni za življenje in zdravje ljudi ter živali. Požar je najbolje preprečiti. V nadaljevanju opisujemo nekatere izmed preventivnih ukrepov za preprečitev nastanka požara.

- Število požarov v objektih zadnja leta nenehno narašča, vzrok pa je najpogosteje človeška malomarnost. Odpravimo jo tako, da: ne odmetavamo cigaretne ogorke v smeti, ne dovolimo otroške igre z ognjem, previdno in pod stalnim nadzorom uporabljamo odprti ogenj med kuhanjem, ne izpostavljamo vnetljive tekočine, plin in hlape različnim virom toplote in skrbimo za splošni red in čistočo.
- Sveč, petrolejk, kaloriferjev, peči, likalnikov ipd. nikoli ne puščamo prižganih brez nadzora. Ne postavljamo jih v bližino gorljivih snovi (lesenih oblog, pregrinjaj, papirja, zaves, ...).

- V stanovanju in shrambah je prepovedano hraniti ali uporabljati tekočine in snovi, ki so vnetljive, eksplozivne, strupene ali drugače nevarne.
- Otroci se ne smejo igrati z vžigalicami in vžigalniki. Takšno ravnanje je neodgovorno in nevarno. Tako ne ogrožaš le svojega otroka, temveč tudi življenje celotne družine in drugih ljudi.
- Sveče uporabljaj zelo previdno, vedno jih postavi na negorljivo površino, stojijo naj ravno in stabilno. Ne postavljaj jih na prepih in v bližino gorljivih snovi ali naprav, ki oddajajo toploto.

- Knjige, zvezke, obleke, brisače, prtičke, reklame ipd. hrani na varni razdalji od grelnih predmetov.
- V primeru kuhanja, nikoli ne zapuščaj prostora, še zlasti, če je na štedilniku vroče olje.
- Poškodovane kable in vtičnice zamenjajmo z novimi.
- Vzdrževanje in popravila električnih in plinskih napeljav prepustimo usposobljenim strokovnjakom.
- Redno vzdržujte plinske napeljave in trošila.
- Upoštevajte navodila proizvajalca štedilnika in pooblaščenega serviserja ter se dogovorite za redno vzdrževanje plinskega trošila kot zahtevajo navodila in potrdila o kakovosti in varnosti obratovanja.

- Eden najpogostejših vzrokov za nastanek požara je kratek stik na električni napeljavi ali v napravah, ki delujejo na električni tok. Tega lahko preprečite tako, da upoštevate opozorila v Poglavju 4. 2 v Navodilih o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj.
- Ali je izdelek varen za uporabo preverite v sistemu RAPEX, kjer so objavljeni izdelki, za katere je bilo ugotovljeno, da bi pri uporabi lahko predstavljali nevarnost za potrošnike.
- Po končani zabavi vedno preverimo odeje, blazine, kavče in koše za odpadke, če so morebiti med njimi in v njih tleči ogorki.
- Ko od doma odhajate za daljši čas, ugasnite in izklopite iz električnega omrežja gospodinjske aparate ter elektronske naprave. Naprav ne puščajte v stanju pripravljenosti. Zaprite plinsko jeklenko, da preprečite uhajanje plina in eksplozijo. Vrata med prostori zaprite, saj s tem upočasnite širjenje požara.
- Po vrnitvi domov preverite delovanje javljalnikov požara in ogljikovega monoksida.

Za večjo varnost pred požarom lahko sami namestite javljalnike požara. Njihova namestitev v stanovanju ali hiši ni zakonsko določena, je pa priporočljiva. Javljalnik požara vas obvesti o požaru in vam tako omogoči, da pravočasno zapustite stanovanje. Pravilno nameščen in vzdrževan javljalik požara vam lahko reši življenje. Pri nakupu bodite pozorni tudi na podatek, ali gre za javljalik, v katerem je

vgrajena baterija, ki jo je potrebno občasno zamenjati ali pa je v javljalniku vgrajena nezamenljiva baterija. Življenjska doba kakovostnih javljalnikov z nezamenljivo baterijo bi morala v normalnih obratovalnih razmerah trajati vsaj pet ali več let. **Pri vzdrževanju javljalnikov vedno upoštevajte navodila proizvajalca za njihovo delovanje.**

KAKO RAVNATI V PRIMERU NASTANKA POŽARA?

Požar se lahko širi zelo hitro. Pomembno je, da ga čim hitreje odkrijemo. V trenutku, ko zagledamo dim ali ogenj, je najpomembnejše to, da ohranimo mirno kri in trezno glavo. Le tako namreč lahko ravnamo preudarno in se odzovemo hitro in pravilno.

Začetni požar lahko pogasite sami. Gre za požar, ko vidite le dim ali manjši plamen, ki ga lahko takoj pogasite, oziroma je požar velik do 2 kvadratna metra.

Ko požar zajeme bližnje predmete ali celo grozi, da se bo razširil v sosednji prostor, ga nikoli ne gasimo sami. Takrat ne govorimo več o začetnem, temveč o že razvitem požaru, pri katerem je nujna pomoč gasilske enote.

Kako gasiti začetni požar?

Pozor, osebna varnost in varnost drugih je vedno na prvem mestu. V kolikor nismo v nevarnosti, poskušamo

omejiti oziroma pogasiti požar z razpoložljivimi sredstvi, kot so: mokra krpa, ponjava, pesek, zemlja ali z gasilnim aparatom. **Pregrete maščobe, vnetljivih tekočin in električnih naprav nikoli ne gasimo z vodo.**

Najprimernejše sredstvo za gašenje začetnih požarov je gasilni aparat ali gasilnik. Poznamo različne vrste gasilnih aparatov:

- Gasilni aparat s CO₂ za gašenje živil, vnetljivih tekočin, plinov, požarov na strojih in električnih aparatih pod napetostjo. Z njimi ne gasite lesa, papirja in tekstila. Narejen je predvsem za gašenje notranjih prostorov.
- Gasilni aparat na prah je namenjen gašenju lesa, papirja in tekstila, vnetljivih tekočin in električnih aparatov pod napetostjo.
- Gasilni aparat s peno je idealen za gašenje vžigov tekočin, med njimi olj, barv, lubrikantov ter papirja, tkanin in lesa. Ne uporablja se za gašenje električnih aparatov pod napetostjo in ob gorenju kovine.

Gasilniki so nameščeni na vidna in lahko dostopna mesta.

Pri gašenju nujno upoštevajte navodila proizvajalcev, ki so na gasilniku. Če imate možnost, se udeležite prikaza gašenja z gasilniki in poskusite sami rokovati z njimi. Upoštevajte, da:

- boste vedno gasili v smeri vetra,
- se boste pri gašenju lahko vedno umaknili,
- gasite vsaj tri korake od požara,
- iztekajočo vnetljivo tekočino začnete gasiti na mestu, kjer izteka in
- po vsakem gašenju poskrbite za ustrezno čiščenje in osebno higieno.

Kako ravnati v primeru razvitega požara?

Najprej poskrbite za lastno varnost in življenje drugih ljudi in živali. Varno se evakuirajte iz objekta. Kako se varno evakuirati iz objekta, ki ga je zajel požar, preberite v poglavju o varnosti pred požarom v večstanovanjskih objektih.

V trenutku, ko ugotovite, da požara sami ne boste obvladali, pokličite na 112. Center za obveščanje bo obvestil gasilce, njim bo zazvonil alarm in nemudoma se bo sprožil načrt aktiviranja.

Ob klicu na 112 sporočite kdo kliče, kaj se je zgodilo, kje se je zgodilo ali so ogroženi ljudje in odgovorite na morebitna dodatna vprašanja operativca.

Ob prihodu gasilcev jih usmerimo na kraj požara. Povemo jim resnične podatke o shranjenih vnetljivih snoveh, drugih nevarnih snoveh in značilnostih stavbe. Ne ovirajte njihovega dela.

KAKO UKREPATI **PO POŽARU?**

- Ne vstopajte v dom, dokler vam gasilci tega ne dovolijo.
- V primeru dimniškega požara, je prepovedana uporaba dimnika do izdaje potrdila, da je dimnik varen za uporabo.
- Ne prižigajte električnih naprav do izvedbe novih električnih meritev, ki potrjujejo njihovo ustreznost.
- Ne uporabljajte plinskih trošil, dokler jih ne preverijo in potrdijo njihovo ustreznost usposobljeni strokovnjaki.
- Ne dotikajte se naprav, ki so bile izpostavljene visokim temperaturam.
- Zavržite vso hrano in pijačo, ki sta bili izpostavljeni dimu in ognju, saj sta lahko okuženi s strupenimi snovmi, ki so se sproščale med gorenjem.
- Vse obleke, ki so bile izpostavljene dimu, nesite v čistilnico.
- Ne uporabljajte vode, dokler vam javna služba, ki dobavlja vodo, to jasno dovoli.
- Nastalo škodo, vključno s poškodovanimi ali uničenimi predmeti fotografirajte.
- Ne zadržujte se dlje časa v bližini predmetov ali prostorov, ki so zagoreli.
- Sodelujte z gasilci oziroma drugimi strokovnjaki pri izmenjavi informacij za ugotovitev vzrokov nastanka požara.
- Pri lastniku stanovanja preverite obseg zavarovanja stanovanja. Premičnine najemnikov niso zavarovane.

VARNOST PRED POŽAROM

V VEČSTANOVANJSKIH OBJEKTIH

Požari v večstanovanjskih objektih, zaradi višine stavbe in daljših izhodnih poti, predstavljajo večjo nevarnost za njene stanovalce. **Vsi stanovalci so se dolžni seznaniti s požarnim redom, navodili za uporabo gasilnikov in zidnih hidrantov.**

Skrb za ureditev vseh elementov požarne varnosti v skladu z zakonodajo za večstanovanjske objekte je naloga upravnikov (v kolikor stavba nima upravnika prevzamejo naloge etažni lastniki). V kolikor kot stanovalec v večstanovanjskem objektu opazite pomanjkljivosti na področju požarne varnosti, o tem nemudoma obvestite upravnika objekta (oziroma etažne lastnike), ki je dolžan pomanjkljivosti odpraviti.

Požarno odporna vrata, vrata na evakuacijskih poteh ter same evakuacijske poti je prepovedano zalagati s pohištvom, embalažo ali z drugimi premičnimi in nepremičnimi stvarmi, jih držati odprta z zagozdami ali preprečiti njihovo popolno zapiranje z blokiranjem vpadnega jezička ključavnice.

Prepovedano je tudi snemanje ročke samozapirala ali celotnega avtomata. Samozapiralo na požarnih vratih mora biti vedno v funkciji.

Parkiranje vozil je dovoljeno le na označenih parkiriščih. Na intervencijskih poteh ali dostopih do teh poti je parkiranje in ustavljanje ali postavljanje kakršnih koli ovir, ki bi intervencijskim vozilom onemogočala dostop, **strogo prepovedano**. Posebej morate paziti, da se v objektih in izven njih na evakuacijskih poteh ne pojavljajo ovire, ki bi onemogočale uspešen in pravočasen umik v primeru nevarnosti. Poklicna gasilska enota Celje poudarja, da v kolikor stanovalci opažajo ovire na intervencijskih poteh oziroma površinah za gasilce ter druge nepravilnosti, ki se nanašajo na področje požarne varnosti, o tem obvestijo upravnike in pristojne službe. Prost dostop do objektov je namreč izjemnega pomena za hitro in uspešno reševanje življenj.

V primeru požara se umik iz stavbe imenuje **evakuacija**.

Ob tem moramo upoštevati:

- Umikamo se po najhitrejši varni poti na zbirno mesto. Poteka po evakuacijski poti, ki je narisana v načrtu evakuacije. Evakuacijska pot je označena z znaki, ki kažejo smer evakuacije do zbirnega mesta izven objekta.
- Usta in nos si prekrijemo z vlažnim robčkom ali krpo ter se umikajmo v smeri evakuacije. Izhod iz zadimljenega prostora lažje najdemo, če se gibljemo ob stenah.
- Če je v prostoru dim se premikajmo oziroma plazimo po tleh. Zrak je pri tleh čistejši.
- Nikoli se ne vračamo v prostor po dokumente in druge vredne predmete.
- Preden odpremo vrata, kljuko preverimo s hrbtno stranjo dlani. Če je topla, vrat ne odpirajmo, kajti na drugi strani je požar.
- Če zaradi ognja in dima ne moremo zapustiti sobe, zaprimo vrata. Pod vrata položimo vlažno krpo, kar bo upočasnilo dotok dima v sobo.

- V kolikor sta hodnik in stopnišče zadimljena oz. nam je požar v objektu preprečil izhod po evakuacijski poti, pojdimo do okna in opozorimo nase (v kolikor odpiramo okno preverimo, če lahko to storimo varno zaradi dima ali ognja) ter tam počakamo reševalce.
- Pri evakuaciji iz večstanovanjskega objekta nikoli ne uporabljamo dvigala, umikamo se po stopnicah.
- Pomislimo na evakuacijo gluhih in naglušnih, slepih in slabovidnih ter gibalno oviranih oseb in jim ob evakuaciji nudimo pomoč.

Evakuacijska pot

Zbirno mesto

DODATNE **INFORMACIJE**

Uporaba in vzdrževanje stanovanj v lasti družbe Nepremičnine Celje d.o.o.

Z namenom zagotavljanja kakovosti bivanja naših najemnikov je družba pripravila posodobljena **Navodila o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj**. Navodila so ločena za najemnike v stanovanjski soseski Pod gabri in najemnike v ostalih večstanovanjskih stavbah in posredujejo pomembne informacije in navodila za najemnike na področju vzdrževanja stanovanj.

Vzdrževanje stanovanjskih stavb in stanovanj je pretežno odgovornost in obveznost lastnikov stanovanj, manjši del vzdrževanja pa gre v breme vsakokratnih najemnikov. **V Pravilniku o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj** je določeno, katera vzdrževalna dela je potrebno izvajati na stavbi in stanovanju ter kateri del odpade na lastnika in kateri del bremeni najemnike. Za lažjo uporabo smo pripravili povzetek opisov samo za tiste elemente, pri katerih del vzdrževanja bremeni najemnike.

Navodila o uporabi in vzdrževanju za najemnike stanovanj in Pravilnik o standardih vzdrževanja stanovanjskih stavb in stanovanj sta v celoti dosegljiva na www.nepremicnine-celje.si/vzdrzevanje-stanovanj.

Nepremičnine Celje d.o.o.

Miklošičeva ulica 1, 3000 Celje

Uradne ure: ponedeljek, sreda, petek: 8. – 11.00 ure
in sreda: 15. – 17 ure.

Telefon: 03 42 65 100

Elektronska pošta: nepremicnine@celje.si

Spletna stran: www.nepremicnine-celje.si

DODATNE **INFORMACIJE**

Poklicna gasilska enota Celje

Začetki poklicnega gasilstva na Celjskem segajo v leto 1955, ko so v mestu ob Savinji ob pospešenem industrijskem razvoju začutili potrebo po zanesljivejši požarni zaščiti ljudi in premoženja. Uveljavljeno takratno le prostovoljno gasilstvo tem zahtevnim in obsežnim nalogam ni bilo več kos. Okrajni ljudski odbor je 1. maja 1955 znotraj Prostovoljnega gasilskega društva Celje oblikoval poklicni gasilski vod, ki je pričel s stalnim dežurstvom. Poklicna gasilska enota Celje danes zaposluje 57 poklicnih gasilcev, delo je organizirano v štirih izmenah, poleg intervencij pa izvaja še širok spekter storitev na področju varstva pred požarom.

Poklicna gasilska enota Celje

Dečkova ulica 36, 3000 Celje

Telefon: 03 42 80 900

Spletna stran: www.pge-celje.si

Elektronska pošta: pge@celje.si

www.nepremicnine-celje.si

www.pge-celje.si